

บทความวิจัย

ปิยะณัฐ ศรีวิลัย (Piyanat Sriwilai)¹อรนุช พงศ์พิบูลธรรม (Oranuch Pruetipibultham)²

การศึกษามิติวัฒนธรรมของวิชาชีพครู และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง : กรณีศึกษาโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์มิติวัฒนธรรมของวิชาชีพครู 2) เพื่อวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และ 3) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมิติวัฒนธรรมของวิชาชีพครูและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากครูของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 540 คน นำผลมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน พบว่าวิชาชีพครูมีค่าดัชนีมิติวัฒนธรรมความเหลื่อมล้ำทางอำนาจ (PDI) สูง มิติความเป็นปัจเจกนิยมและกลุ่มนิยม (IDV) ต่ำ มิติความเป็นเพศชายและเพศหญิง (MAS) ต่ำ มิติการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน (UAI) ต่ำ มิติการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาว (LTO) ต่ำ และมิติการมีอิสระและการมีข้อจำกัด (IVR) ต่ำ และครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมตามบทบาทของครู การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลอยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่ามิติวัฒนธรรมโดยรวมมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ($r=0.308, p<0.01$) เมื่อวิเคราะห์มิติวัฒนธรรมรายมิติ พบว่ามิติ LTO มีความสัมพันธ์มากที่สุด ($r=.302, p<.01$) รองลงมาคือมิติ MAS ($r=.298, p<.01$) และมิติ PDI มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด ($r=-0.107, p<0.01$) ดังนั้น หน่วยงานที่มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย/ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาควรให้ความสำคัญในการกำหนดยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนเพื่อสนับสนุนและพัฒนาตัวแปรดังกล่าวข้างต้นให้มีความสอดคล้องกันมากขึ้น

คำสำคัญ : วัฒนธรรมของวิชาชีพครู การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

¹นิสิตระดับปริญญาโท สาขาการพัฒนทรัพยากรมนุษย์และองค์การ คณะพัฒนทรัพยากรมนุษย์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

School of Human Resource Development, National Institute of Development Administration

E-mail : piyanat.sri@stu.nida.ac.th

²อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์คณะพัฒนทรัพยากรมนุษย์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

Assistant Professor, School of Human Resource Development, National Institute of Development Administration

The Study of the Cultural Dimensions of Teaching Career and the Student-Centered Learning Management : The Case Study of Schools under Bangkok Metropolitan Administration

Abstract

The objectives of this study were to 1) analyze Hofstede's cultural dimensions 2) analyze student-centered learning management and 3) analyze the relationships between Hofstede's cultural dimensions for teaching career and student-centered learning management by using the quantitative method (survey questionnaires). The sample for this study was collected from 540 teachers working for schools under the Bangkok Metropolitan Administration. The results revealed that teaching career have high index score of power distance (PDI), low index score of individualism and collectivism (IDV), low index score of masculinity and femininity (MAS), low index score of uncertainty avoidance (UAI), low index score of lone-term orientation (LTO), low index score of indulgence versus restraint (IVR). In the pasts of student-centered learning management found that all 3 parts (behavior, activity, evaluation) were still in high level. Moreover, The cultural dimensions have relationships with student-centered learning management with statistically significance at 0.308. The Long-Term Orientation dimension has the strongest relationship with student-centered learning management with significance at 0.302. Masculinity and Femininity dimension relationship with the student-centered learning management significance at 0.298. Interestingly, The Power Distance dimension displayed the negative and lowest relationship with the student-centered learning management significantly at -0.107. So that, related education organization should consider in specify explicit strategy for supporting and developing the education in Thailand context.

Keywords : Cultural dimensions, Student - centered learning management, Bangkok metropolitan schools

บทนำ

ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 กำหนดยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ และการพัฒนาคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และตามแผนพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2564 ได้กำหนดให้มีการศึกษา 4.0 : ผู้เรียนสร้างนวัตกรรมได้ (Office of the Education Council, 2560) ดังนั้น กรุงเทพมหานครจึงเป็นส่วนหนึ่งในการสนองยุทธศาสตร์ข้างต้นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นไปตามยุทธศาสตร์ซึ่งกรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษโดยมีสำนักงานการศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบการศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในระดับขั้นพื้นฐานตั้งแต่ระดับอนุบาลศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 438 โรงเรียน โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอน (Strategy and Evaluation Department, 2560)

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำ และช่วยออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (Vijarn Panit, 2555) ซึ่งลักษณะของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นกระบวนการสอนที่เน้นการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ โดยจะเน้นให้เหมาะสมกับความถนัดและความสามารถของผู้เรียน ทั้งนี้ ในการจัดการเรียนรู้ต้องมีความยืดหยุ่น สร้างสรรค์ ทำท่าย และมีความซับซ้อน (Ellis, 2016) เมื่อกล่าวถึงบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูต้องปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนจากแบบเดิมที่เน้นการเรียนรู้แบบท่องจำมาเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีปฏิสัมพันธ์มากขึ้นระหว่างครูกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียน โดยต้องคำนึงถึงการมี

ส่วนร่วมของผู้เรียน ครอบครัว และชุมชน ทำให้บทบาทของครูต้องเปลี่ยนจากการทำงานคนเดียวมาเป็นการทำงานเป็นทีม เปลี่ยนจากการถ่ายทอดความรู้เพียงอย่างเดียวมาเป็นผู้แนะนำหรือโค้ช (Duangkamol Sinpeng, 2553)

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างครูกับครู และครูกับผู้เรียน ซึ่งการแสดงออกจะได้รับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมของแต่ละบุคคล (Ju, Choi, Rhee and Tae-Lee, 2016) เนื่องจากวัฒนธรรมเป็นตัวกำหนดรูปแบบในการแสดงออกของบุคคลในด้านความเชื่อ ทศนคติ ประเพณี ค่านิยม ที่สามารถแสดงออกให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของกลุ่มบุคคล (Aldosari, 2014 ; Frambach, Driessen, Beh and Vleuten, 2014) ดังนั้นในการปฏิบัติหน้าที่ของครูย่อมมีรูปแบบการคิด ความรู้สึก และการตอบสนองของกลุ่มบุคคล ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงลักษณะวัฒนธรรมพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครู (Hartigan, 2010) จึงทำให้เกิดเป็นวัฒนธรรมของวิชาชีพครูที่มีการกำหนดแบบแผนการทำงานระหว่างกัน มีการกำหนดเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่ม (Somphot Noppakun, 2541)

วัฒนธรรมอาชีพหรือวัฒนธรรมวิชาชีพเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคม แสดงให้เห็นถึงกระบวนการต่างๆ ผ่านทางคุณค่าวัฒนธรรมของสมาชิกในองค์กร ซึ่งนำไปสู่วัฒนธรรมองค์กรผ่านทางคุณค่า เป้าหมาย พิธีกรรม กระบวนการฝึกอบรม การประเมินผล เป็นต้น อย่างไรก็ตาม วัฒนธรรมวิชาชีพยังได้รับความคาดหวังอยู่ในองค์กร เพราะมีความเชื่อว่าวัฒนธรรมวิชาชีพมีอิทธิพลอย่างมากต่อรูปแบบการทำงานและมุมมองต่างๆ ในการทำงานมากกว่ากระบวนการทางองค์กรและนโยบาย (Hofstede, Hofstede and Minkov, 2010) และวัฒนธรรมวิชาชีพมีอิทธิพลต่อการกำหนดพฤติกรรมและการวางกรอบแนวความคิดในด้านพฤติกรรมถึงสิ่งที่ควรทำและไม่ควรทำในการทำงาน (Lumpkin, 2014)

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาและวิเคราะห์วัฒนธรรมของวิชาชีพครูเพื่อดูรูปแบบความคิด ความรู้สึก และการตอบสนองของกลุ่มบุคคล ที่มีการจัดแบ่ง

เป็นหมวดหมู่ ซึ่งเป็นลักษณะวัฒนธรรมพื้นฐานตามแนวคิดของ Hofstede et al. (2010) และมีความสนใจในศึกษาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตามแนวคิดของ Patcharee Kanasava (2544) ทั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมของวิชาชีพครูและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อหวังให้ผลการศึกษาในครั้งนี้นำไปสู่การพัฒนาในด้านวัฒนธรรมของวิชาชีพครูที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อวิเคราะห์มิติวัฒนธรรมของวิชาชีพครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครจากผลดัชนีวัฒนธรรมที่ได้จากการศึกษา
- 2) เพื่อวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน
- 3) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมิติวัฒนธรรมของวิชาชีพครูและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

แนวคิดสำคัญที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้นำแนวคิดที่สำคัญมาใช้ในการกำหนดกรอบการวิจัยที่เป็นตัวแปรต้นและตัวแปรตาม 2 แนวคิด ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับมิติวัฒนธรรมของ Hofstede และแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยสรุปดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับมิติวัฒนธรรมของ Hofstede et al. (2010)

การศึกษามิติทางวัฒนธรรมภายใต้แนวคิดเกี่ยวกับมิติวัฒนธรรมของ Hofstede et al. (2010) ได้มีการอธิบายถึงลักษณะของวัฒนธรรมในแต่ละมิติโดยมีการแบ่งลักษณะวัฒนธรรมออกเป็นหมวดหมู่ 6 มิติ ตามคำนิยามของวัฒนธรรม ลักษณะวัฒนธรรมในแต่ละมิติสามารถอธิบายถึงรูปแบบวิธีการคิด ความรู้สึก และการตอบสนองของกลุ่มบุคคล โดยการจัดแบ่งลักษณะวัฒนธรรมเป็นหมวดหมู่นั้นสามารถแสดงให้เห็นถึงลักษณะวัฒนธรรมพื้นฐาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 มิติความเหลื่อมล้ำทางอำนาจ (Power Distance : PDI) หมายถึง การยอมรับในอำนาจที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งเกิดจากระดับที่ต่ำกว่ายอมรับว่ามีความแตกต่างของอำนาจในตัวบุคคล เมื่อวิเคราะห์มิติความเหลื่อมล้ำทางอำนาจในบริบทของโรงเรียนสามารถอธิบายได้ว่า สถานการณ์ที่มีความเหลื่อมล้ำทางอำนาจสูงเป็นสถานการณ์ในบริบทที่เน้นผู้สอนหรือครูเป็นศูนย์กลางภายในโรงเรียนหรือแม้กระทั่งห้องเรียน ในทางกลับกัน สถานการณ์ที่มีความเหลื่อมล้ำทางอำนาจต่ำ ครูจะดูแลเด็กนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปความแตกต่างลักษณะมิติวัฒนธรรมความเหลื่อมล้ำทางอำนาจในบริบทของโรงเรียนดังนี้

ตารางที่ 1 ความแตกต่างที่สำคัญระหว่างลักษณะวัฒนธรรมความเหลื่อมล้ำทางอำนาจต่ำกับลักษณะวัฒนธรรมความเหลื่อมล้ำทางอำนาจสูงในบริบทของโรงเรียน

ความเหลื่อมล้ำทางอำนาจต่ำ	ความเหลื่อมล้ำทางอำนาจสูง
นักเรียนให้ความสนใจครูทุกคนอย่างเท่าเทียม	นักเรียนเลือกเคารพครูเฉพาะบางคน
ครูคาดหวังให้นักเรียนกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก	ครูเป็นผู้เริ่มให้นักเรียนคิดมากกว่าให้นักเรียนได้คิดเริ่มด้วยตัวเอง
ความจริงที่มาจากครูสามารถวิพากษ์วิจารณ์ได้ไม่ตายตัว	ครู คือ ผู้รู้ที่สุดในทุกเรื่อง
การศึกษาที่มีคุณภาพเป็นผลมาจากการสื่อสารแบบสองทาง และความเป็นเลิศของนักเรียน	การศึกษาที่มีคุณภาพมาจากความเป็นเลิศของครู

1.2 มิติความเป็นปัจเจกนิยมและกลุ่มนิยม (Individualism and Collectivism : IDV) หมายถึง การที่บุคคลในสังคมนั้นๆ มีแนวความคิดและรูปแบบการดำรงชีวิตในสังคมไม่เท่ากัน ซึ่งจะเป็นระดับความสำคัญของบุคคลกับกลุ่มในสังคม เมื่อวิเคราะห์มิติความเป็นปัจเจกนิยมและกลุ่มนิยมในบริบทของโรงเรียนสามารถอธิบายได้ว่าสถานการณ์ที่มีความเป็นปัจเจกนิยมสูง ครูจะมีรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นให้เด็กกล้าคิดกล้าแสดงออก ในทางกลับกันสถานการณ์ที่มีความเป็นกลุ่มนิยมสูง ครูจะเน้นรูปแบบการสอนให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม จะทำให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกต่อกลุ่มแม้ไม่รู้จักกันหรือไม่มีความคุ้นเคย จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปความแตกต่างลักษณะมิติวัฒนธรรม ความเป็นปัจเจกนิยม และกลุ่มนิยมในบริบทของโรงเรียนดังนี้

ตารางที่ 2 ความแตกต่างที่สำคัญระหว่างลักษณะวัฒนธรรมความเป็นปัจเจกนิยมกับลักษณะวัฒนธรรมความเป็นกลุ่มนิยมในบริบทของโรงเรียน

ความเป็นปัจเจกบุคคล	ความเป็นกลุ่มนิยม
นักเรียนถูกคาดหวังให้แสดงออกในลักษณะตัวต่อตัว	นักเรียนมีความกล้าแสดงออกต่อกลุ่มที่ไม่รู้จักคุ้นเคย
วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ คือ การเรียนรู้ว่าเรียนอย่างไร	วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ คือ การเรียนรู้ว่าทำอะไร
ระดับการศึกษาเป็นบันไดที่นำไปสู่การเคารพตัวเอง	ระดับการศึกษาเป็นบันไดที่นำไปสู่การพัฒนาที่สูงขึ้น

1.3 มิติความเป็นเพศชายและเพศหญิง (Masculinity and Femininity : MAS) หมายถึง ความคาดหวังในบทบาทของความเป็นเพศชายและความเป็นเพศหญิง เมื่อวิเคราะห์มิติความเป็นเพศชายและเพศหญิงในบริบทของโรงเรียนสามารถอธิบายได้ว่า สถานการณ์ที่มีความเป็นเพศชายสูง ครูจะให้ความสำคัญกับนักเรียนที่เก่งและเป็นเลิศ รูปแบบการเรียนการสอนจะเน้นการแข่งขันเพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดความสนใจ ในทางกลับกันสถานการณ์ที่มีความเป็นเพศหญิงสูง ครูให้ความสำคัญกับนักเรียนที่อยู่ในระดับทั่วไป รูปแบบการเรียนการสอนเน้นการสนับสนุนให้สร้างความรู้ด้วยตนเอง จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปความแตกต่างลักษณะมิติวัฒนธรรมความเป็นเพศชายและเพศหญิงในบริบทของโรงเรียนดังนี้

ตารางที่ 3 ความแตกต่างที่สำคัญระหว่างลักษณะวัฒนธรรมความเป็นชายกับลักษณะวัฒนธรรมความเป็นหญิงในบริบทของโรงเรียน

ความเป็นเพศชาย	ความเป็นเพศหญิง
ให้ความสำคัญกับนักเรียนที่เก่ง และเป็นเลิศ	ให้ความสำคัญกับนักเรียนที่อยู่ในระดับค่าเฉลี่ยทั่วไป
เกิดการแข่งขันเพื่อให้ได้รับความสนใจ	เกิดความอิจฉาซึ่งกันและกัน
ความผิดพลาดเป็นสิ่งที่ให้อภัยไม่ได้	ความผิดพลาดเป็นสิ่งที่ให้อภัยได้
เน้นการเรียนการสอนที่เน้นความแข็งแรง	เน้นการเรียนการสอนที่ไม่เน้นความแข็งแรง
นักเรียนค่อนข้างมีความก้าวร้าว	นักเรียนไม่มีความก้าวร้าว
ผลการเรียนของนักเรียนสูงกว่ามาตรฐาน	ผลการเรียนของนักเรียนต่ำกว่ามาตรฐาน

1.4 มิติการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน (Uncertainty Avoidance : UAI) หมายถึง ความรู้สึกที่มีต่อความเสี่ยงที่ไม่แน่นอนหรือความคลุมเครือซึ่งเกิดจากความกังวล เมื่อวิเคราะห์มิติการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนในบริบทของโรงเรียนสามารถอธิบายได้ว่า สถานการณ์ที่มีการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนสูง ครูมีรูปแบบการเรียนการสอนที่เต็มไปด้วยเนื้อหาที่ได้รับการเตรียมหรือวางแผนเพื่อตอบคำถามมาแล้วเป็นอย่างดี จะไม่พบคำว่าไม่รู้จากครู ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ และหาคำตอบด้วยตนเอง ในทางกลับกันสถานการณ์ที่มีการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนต่ำ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ และหาคำตอบด้วยตนเอง จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปความแตกต่างลักษณะมิติวัฒนธรรมการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนในบริบทของโรงเรียนดังนี้

ตารางที่ 4 ความแตกต่างที่สำคัญระหว่างลักษณะวัฒนธรรมการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนต่ำกับลักษณะวัฒนธรรมการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนสูงในบริบทของโรงเรียน

การหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนต่ำ	การหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนสูง
นักเรียนมีความกล้าตอบ กล้าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ครูถาม โดยไม่กลัวความผิดพลาด	นักเรียนไม่กล้าตอบคำถามเนื่องจากกลัวคำตอบจะผิดไปจากที่ครูกำหนดไว้
ครูมักตอบว่า ไม่รู้ ในสิ่งที่นักเรียนถาม และถามนักเรียน	ครูมักจะสามารถตอบได้ทุกสิ่งที่ถามนักเรียนไป
ครูทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนพ่อแม่อีกทาง	ครูทำหน้าที่เป็นเหมือนพ่อแม่อีกคน

1.5 มิติการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาว (Long-Term Orientation : LTO) หมายถึง มุมมองของบุคคลที่มีต่ออนาคต เมื่อวิเคราะห์มิติการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาวในบริบทของโรงเรียนสามารถอธิบายได้ว่า การมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาวเป็นการตั้งเป้าหมายในการเรียนของตนเอง ซึ่งการตั้งเป้าหมายในระยะเวลาที่สั้นจะมีการเรียนรู้ไปในทางที่ตื้นมากกว่านักเรียนที่ตั้งเป้าหมายในระยะยาว เนื่องจากผลลัพธ์ที่เห็นผลได้ยังไม่ปรากฏ เพื่อมาสร้างกำลังใจให้นักเรียนอยากที่จะเรียนรู้และพัฒนาตัวเองต่อไป ครูจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างให้นักเรียนเห็นผลลัพธ์ของความสำเร็จได้อย่างชัดเจน ผ่านการจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่ทำให้นักเรียนสามารถแสดงศักยภาพของตนเองออกมาได้อย่างเต็มที่ และเห็นผลได้อย่างชัดเจน จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปความแตกต่างลักษณะมิติวัฒนธรรมการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาวในบริบทของโรงเรียนดังนี้

ตารางที่ 5 ความแตกต่างที่สำคัญระหว่างลักษณะวัฒนธรรมการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาวกับลักษณะวัฒนธรรมการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะสั้นในบริบทของโรงเรียน

เป้าหมายระยะสั้น (Short-Term)	ระยะยาว (Long-Term)
นักเรียนสามารถยอมรับความล้มเหลวที่เกิดขึ้นได้ โดยมองว่าความล้มเหลว นั่น คือ ความสำเร็จ	นักเรียนไม่สามารถยอมรับความล้มเหลวที่เกิดขึ้นได้ โดยมองว่าความล้มเหลว นั่น คือ อุปสรรค

1.6 มิติการมีอิสระและการมีข้อจำกัด (Indulgence versus Restraint : IVR) หมายถึง การควบคุมความปรารถนาหรือความต้องการ เมื่อวิเคราะห์มิติการมีอิสระและการมีข้อจำกัดในบริบทของโรงเรียนสามารถอธิบายได้ว่าสถานการณ์ที่เต็มไปด้วยการมีอิสระสูงในโรงเรียน พบว่าครูมีบทบาทสำคัญในการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกทางความคิดเห็นอย่างมีอิสระ ตลอดจนการแสดงออกทางพฤติกรรมในการใช้ชีวิตได้อย่างมีอิสระ ในทางกลับกันสถานการณ์ที่เต็มไปด้วยการมีอิสระต่ำ (การมีข้อจำกัดสูง) ในสถานศึกษานั้น พบว่าครูมีการจำกัดพฤติกรรมของนักเรียนในระดับที่เคร่งครัด จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปความแตกต่างลักษณะมิติวัฒนธรรมการมีอิสระและการมีข้อจำกัดในบริบทของโรงเรียนดังนี้

ตารางที่ 6 ความแตกต่างที่สำคัญระหว่างสังคมที่มีลักษณะวัฒนธรรมการมีอิสระกับสังคมที่มีลักษณะวัฒนธรรมการมีข้อจำกัด

การมีข้อจำกัด	การมีอิสระสูง
จำกัดการใช้อินเทอร์เน็ตในระหว่างการทำงาน	สามารถใช้อินเทอร์เน็ตติดต่อส่วนตัวได้ระหว่างการทำงาน
บังคับให้แสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ระหว่างปฏิบัติงาน	แสดงพฤติกรรมได้ตามความต้องการ

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

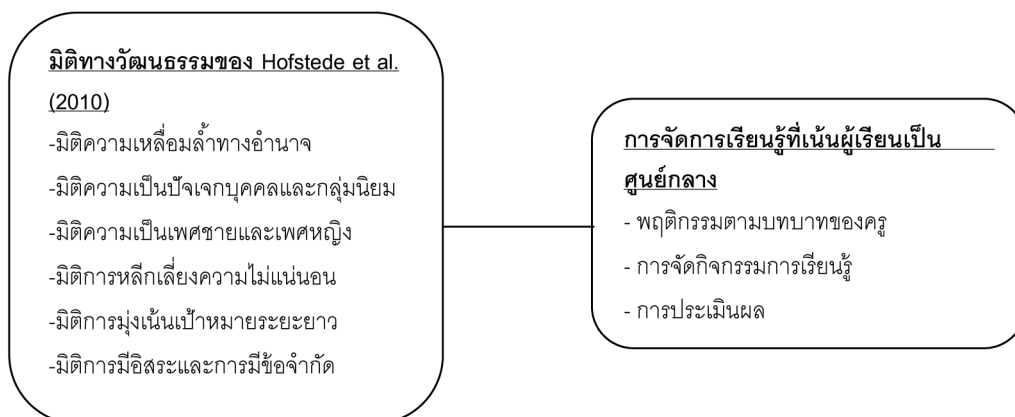
การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดทำขึ้นมาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการเรียนรู้ของผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสามารถทางปัญญา วิธีการเรียนรู้โดยวิธีการบูรณาการ ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริงเพื่อพัฒนากระบวนการคิด วิเคราะห์ ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ตามความสนใจ ความถนัดส่วนตัว ด้วยวิธีการต่างๆ จากกระบวนการและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายนำมาเชื่อมโยงกับชีวิตจริงทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง มีการวัดผลและการประเมินผลตามสภาพจริง (Pantanee Vihokto, 2544) และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลายสอดคล้องกับความถนัด ความสนใจของผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรม สาระการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง จนค้นพบความรู้ และสามารถสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางต้องเลือกใช้รูปแบบการสอน วิธีการสอน และเทคนิคการสอนที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน (Nattavut Kitrungruang, 2545)

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยตามแนวคิดของ Patcharee Kanasava (2544) ซึ่งได้กำหนดตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่ได้ทำการพัฒนามาจากตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพฤติกรรมตามบทบาทของครู ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการประเมินผล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 7 ตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

รายการ	ตัวบ่งชี้	อธิบาย
ด้านพฤติกรรมตาม บทบาทของครู	1. ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก	- เป็นผู้จัดระบบการเรียนการสอน เริ่มตั้งแต่การศึกษาลักษณะผู้เรียน - เป็นผู้จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ - เป็นผู้ชี้แนะหรือแนะแนวทางให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง - เป็นผู้พิจารณาการนำเสนอข้อมูลหรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอน - เป็นผู้สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในขณะที่ยานึกกิจกรรมการเรียนรู้ - เป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ - เป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับกับผู้เรียนเพื่อเป็นกำลังใจในการเรียนรู้หรือแก้ไขข้อบกพร่องได้ทันเวลาที่
	1. ครูจัดกิจกรรมหรือสถานการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	- ในการจัดการเรียนรู้ ครูจัดกิจกรรมหรือสถานการณ์เรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านสติ ด้านสังคม และด้านอารมณ์
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2. ครูจัดกิจกรรมหรือสถานการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนากระบวนการเรียนรู้	- ให้ผู้เรียนสร้างกระบวนการเรียนรู้ในการเรียนรู้ของตนเอง เป็นการรับรู้รูปแบบการเรียนรู้ และความถนัดของตนเอง โดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษา วิเคราะห์ ประเมิน และปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง
	3. ครูจัดกิจกรรมหรือสถานการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง	- ครูจัดกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองได้ โดยใช้กระบวนการต่าง ๆ เช่น การทบทวนจากความรู้เดิม การแสวงหาความรู้ใหม่ การรวบรวมข้อมูลและประสบการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง ศึกษา ทำความเข้าใจ คิดวิเคราะห์ สรุป และจัดระเบียบความรู้ด้วยตนเอง
	4. ครูจัดกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้	- ครูจัดกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ให้ผู้เรียนเกิดการฝึกฝนการนำความรู้ ความเข้าใจ ที่เกิดจากการเรียนรู้ไปใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญ ความเข้าใจ สามารถแก้ไขปัญหาได้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
ด้านการประเมินผล	1. ครูประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง	- ครูประเมินผลจากหลักฐานการเรียนรู้ทั้งหมดของผู้เรียนที่ได้ปฏิบัติจริง ทั้งนี้รวมไปถึงกระบวนการและผลงาน โดยประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การทำแฟ้มสะสมผลงาน การให้ผู้เรียนประเมินตนเอง การให้เพื่อนหรือผู้อื่นประเมิน เป็นต้น อีกทั้งการประเมินควรกระทำไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการเรียนรู้ของผู้เรียน

กรอบแนวความคิด

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐาน 1 มิติวัฒนธรรมโดยรวมมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

สมมติฐาน 1.1 มิติความเหลื่อมล้ำทางอำนาจมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในแต่ละด้าน ได้แก่ (1) พฤติกรรมตามบทบาทของครู (2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (3) การประเมินผล

สมมติฐาน 1.2 มิติความเป็นปัจเจกนิยมและกลุ่มนิยมมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในแต่ละด้าน ได้แก่ (1) พฤติกรรมตามบทบาทของครู (2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (3) การประเมินผล

สมมติฐาน 1.3 มิติความเป็นเพศชายและเพศหญิงมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในแต่ละด้าน ได้แก่ (1) พฤติกรรมตามบทบาทของครู (2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (3) การประเมินผล

สมมติฐาน 1.4 มิติการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในแต่ละด้าน ได้แก่ (1) พฤติกรรมตามบทบาทของครู (2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (3) การประเมินผล

สมมติฐาน 1.5 มิติการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาวมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในแต่ละด้าน ได้แก่ (1) พฤติกรรมตามบทบาทของครู (2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (3) การประเมินผล

สมมติฐาน 1.6 มิติการมีอิสระและการมีข้อจำกัดมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในแต่ละด้าน ได้แก่ (1) พฤติกรรมตามบทบาทของครู (2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (3) การประเมินผล

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่าง

1.1 ประชากร ข้าราชการครูสังกัดกรุงเทพมหานครมีจำนวนทั้งหมด 14,764 คน สํารวจโดยสํานักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 (Department of Education BMA, 2560)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสังกัดกรุงเทพมหานคร การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละกลุ่ม โดยการคำนวณผ่านสูตรการคำนวณและเปิดตารางสำเร็จรูปของ Yamane (1973) เพื่อคำนวณหากลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม จากการคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ $\pm 5\%$ ได้

ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 390 คน เพื่อความน่าเชื่อถือในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 540 คน ซึ่งมาจากการตอบกลับของแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

1. สุ่มเขตของโรงเรียนในแต่ละกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ กลุ่มกรุงเทพเหนือ กลุ่มกรุงเทพตะวันออก กลุ่มกรุงธนเหนือ และกลุ่มกรุงธนใต้ มา กลุ่มละ 1 เขต รวมเป็น 6 เขต โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

2. สุ่มโรงเรียนในแต่ละเขตพื้นที่ที่ได้ทำการเลือกในขั้นก่อนหน้า ในแต่ละเขตให้ได้จำนวนโรงเรียนที่มีความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนในแต่ละกลุ่มโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามทั้งหมด 700 ฉบับ ได้รับการตอบกลับ 560 ฉบับ เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์พบว่ามีความสมบูรณ์ 540 ฉบับ ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด 540 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง มิติวัฒนธรรมของวิชาชีพครูและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ดังนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรต้นคือ มิติวัฒนธรรมภายใต้แนวคิดของ Hofstede et al. (2010) ซึ่งประกอบไปด้วย 6 มิติ ได้แก่ มิติความเหลื่อมล้ำทางอำนาจ มิติความเป็นปัจเจกนิยมและกลุ่มนิยม มิติความเป็นเพศชายและเพศหญิง มิติการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน มิติการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาว และมิติการมีอิสระ และการมีข้อจำกัด ส่วนตัวแปรตามคือการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางภายใต้แนวคิดของ Patcharee Kanasava (2544) ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพฤติกรรมตามบทบาทของครู ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการประเมินผล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการนำมาศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดเรื่อง มิติทางวัฒนธรรม โดยใช้กรอบการศึกษาตามแบบการสำรวจคุณค่าวัฒนธรรมปี 2556 หรือเรียกว่า VSM 2013 : Values Survey Module 2013 (Hofstede, 2013) และส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางภายใต้แนวคิดของ Patcharee Kanasava (2544) ในการสำรวจพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

4. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล จะทำการเก็บข้อมูล 2 ส่วน คือ

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจากวารสารทางวิชาการ เกี่ยวกับ มิติวัฒนธรรมและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บข้อมูลภาคสนาม เพื่อให้ได้ข้อมูลมาวิเคราะห์มิติวัฒนธรรม และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ซึ่งผู้วิจัยแจกแบบสอบถามทั้งหมด 700 ฉบับ ให้แก่กลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จากทั้งหมด 6 เขต ได้รับการตอบกลับ 560 ฉบับ เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์พบว่ามีความสมบูรณ์ 540 ฉบับ ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด 540 คน จากการแจกแบบสอบถามกับโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครใน 6 เขต มีรายละเอียดดังตารางที่ 8 โดยมีระยะเวลาในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 13 มิถุนายน 2560 ถึง 25 กรกฎาคม 2560

ตารางที่ 8 การตอบกลับของแบบสอบถามใน 6 เขต

เขต พื้นที่	เขตดินแดง	เขตจอมทอง	เขตบางขุนเทียน	เขตบางนา	เขตบางกะปิ	เขตสายไหม	รวม
จำนวน	54	90	126	30	164	76	540

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) จากการวิเคราะห์ข้อมูลออกมาในรูปแบบของการบรรยายถึงลักษณะต่างๆ ของข้อมูล ทั้งในรูปแบบของค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาทดสอบสมมติฐานตามที่ได้กำหนดไว้ ผ่านการใช้สถิติเชิงอนุมาน โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมิติวัฒนธรรมของวิชาชีพครูและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficients) เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ของข้อมูล

ผลการศึกษาวิจัย

ผู้วิจัยได้แบ่งผลการศึกษาวีจยออกเป็น 3 ส่วน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้แก่ 1) ผลการวิเคราะห์มิติวัฒนธรรมของวิชาชีพครู 2) ผลการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 3) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมิติวัฒนธรรมของวิชาชีพครูและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์มิติวัฒนธรรมของวิชาชีพครู

ผลการวิเคราะห์มิติวัฒนธรรมของวิชาชีพครู แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลมิติวัฒนธรรมของวิชาชีพครู โดยใช้สถิติพรรณนา และการวิเคราะห์ข้อมูลมิติวัฒนธรรมโดยใช้ค่าดัชนีมิติวัฒนธรรม

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลในด้านมิติวัฒนธรรม 6 มิติ ได้แก่ ความเหลื่อมล้ำทางอำนาจ ความเป็นปัจเจกนิยมและกลุ่มนิยม ความเป็นเพศชายและเพศหญิง การหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน การมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาว และการมีอิสระและการมีข้อจำกัด ของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยเกณฑ์การให้คะแนนในส่วนของมิติวัฒนธรรม คือ 1 = มากที่สุด ไปจนถึง 5 = น้อยที่สุด ตามลำดับ และมีเกณฑ์การวัดมิติวัฒนธรรมที่มีมาตรวัดแปรผลมิติวัฒนธรรมออกเป็น 5 ระดับ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

มาตรวัดในแต่ละระดับนั้นสามารถแปรผลคะแนนระดับมิติวัฒนธรรม ตามทัศนะของ Pruetipibultham and Hoysang (2013) มีรายละเอียดดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.80 กำหนดเป็น “ระดับวัฒนธรรมในมิตินั้นมีแนวโน้มสูงมาก”
 ช่วงคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81 - 2.60 กำหนดเป็น “ระดับวัฒนธรรมในมิตินั้นมีแนวโน้มสูง”
 ช่วงคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 - 3.40 กำหนดเป็น “ระดับวัฒนธรรมในมิตินั้นมีแนวโน้มปานกลาง”
 ช่วงคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20 กำหนดเป็น “ระดับวัฒนธรรมในมิตินั้นมีแนวโน้มต่ำ”
 ช่วงคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00 กำหนดเป็น “ระดับวัฒนธรรมในมิตินั้นมีแนวโน้มต่ำมาก”
 ดังนั้น สามารถวิเคราะห์และสรุปมิติวัฒนธรรมได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 9 สรุปมิติวัฒนธรรมของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

มิติวัฒนธรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
มิติความเหลื่อมล้ำทางอำนาจ	2.774	0.425	ปานกลาง
มิติความเป็นปัจเจกนิยมและกลุ่มนิยม	3.114	0.343	ปานกลาง
มิติความเป็นเพศชายและเพศหญิง	3.187	0.399	ปานกลาง
มิติการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน	3.319	0.458	ปานกลาง
มิติการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาว	3.240	0.316	ปานกลาง
มิติการมีอิสระและการมีข้อจำกัด	3.594	0.454	ต่ำ
มิติวัฒนธรรมโดยรวม	3.250	0.429	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมิติวัฒนธรรมทั้ง 6 มิติ ได้แก่ มิติความเหลื่อมล้ำทางอำนาจ มิติความเป็นปัจเจกบุคคลและกลุ่มนิยม มิติความเป็นเพศชายและเพศหญิง มิติการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน มิติการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาว และมิติการมีอิสระและการมีข้อจำกัด สามารถสรุปได้ว่ามิติวัฒนธรรมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.250

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์มิติวัฒนธรรมโดยการใช้เกณฑ์การวัดลักษณะวัฒนธรรม วัดโดยดัชนีลักษณะวัฒนธรรมในแต่ละมิติ คำนวณจากคะแนนที่ได้จากแต่ละชุดคำถามที่ใช้ประเมินลักษณะวัฒนธรรมในแต่ละมิติดังปรากฏในตารางที่ 10 โดยดัชนีของลักษณะวัฒนธรรมในแต่ละมิติมีคะแนนระหว่าง 0 (ระดับลักษณะวัฒนธรรมในมิตินั้นต่ำ) ถึง 100 (ระดับลักษณะวัฒนธรรมในมิตินั้นสูง) ที่มาจากคู่มือในการใช้แบบสอบถาม Values Survey Module 2013 Manual (Hofstede and Minkov, 2013) โดยสูตรการคำนวณค่าดัชนีมิติวัฒนธรรมมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 10 สูตรการคำนวณค่าดัชนีมิติวัฒนธรรมของ Hofstede and Minkov (2013)

ค่าดัชนี	สูตรการคำนวณ
มิติวัฒนธรรมความเหลื่อมล้ำทางอำนาจ (Power Distance: PDI)	$PDI = 35 (\text{ค่าเฉลี่ยคำถามข้อที่ } 07 - \text{ค่าเฉลี่ยคำถามข้อที่ } 02) + 25 (\text{ค่าเฉลี่ยคำถามข้อที่ } 20 - \text{ค่าเฉลี่ยคำถามข้อที่ } 23) + C(pd)$ โดยปกติแล้วค่าคะแนนที่ได้จะอยู่ระหว่าง 0 (ความเหลื่อมล้ำทางอำนาจต่ำ) ถึง 100 (ความเหลื่อมล้ำทางอำนาจสูง)
มิติความเป็นปัจเจกนิยมและกลุ่ม (Individualism and Collectivism: IDV)	$IDV = 35 (\text{ค่าเฉลี่ยคำถามข้อที่ } 04 - \text{ค่าเฉลี่ยคำถามข้อที่ } 01) + 35 (\text{ค่าเฉลี่ยคำถามข้อที่ } 09 - \text{ค่าเฉลี่ยคำถามข้อที่ } 06) + C(ic)$ โดยปกติแล้วค่าคะแนนที่ได้จะอยู่ระหว่าง 0 (ความเป็นกลุ่มนิยมสูง) ถึง 100 (ความเป็นปัจเจกนิยมสูง)
มิติความเป็นเพศชายและเพศหญิง (Masculinity and Femininity: MAS)	$MAS = 35 (\text{ค่าเฉลี่ยคำถามข้อที่ } 05 - \text{ค่าเฉลี่ยคำถามข้อที่ } 03) + 35 (\text{ค่าเฉลี่ยคำถามข้อที่ } 08 - \text{ค่าเฉลี่ยคำถามข้อที่ } 10) + C(mf)$ โดยปกติแล้วค่าคะแนนที่ได้จะอยู่ระหว่าง 0 (ลักษณะความเป็นหญิงสูง) ถึง 100 (ลักษณะความเป็นเพศชายสูง)
มิติการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน (Uncertainty Avoidance: UAI)	$UAI = 40 (\text{ค่าเฉลี่ยคำถามข้อที่ } 18 - \text{ค่าเฉลี่ยคำถามข้อที่ } 15) + 25 (\text{ค่าเฉลี่ยคำถามข้อที่ } 21 - \text{ค่าเฉลี่ยคำถามข้อที่ } 24) + C(ua)$ โดยปกติแล้วค่าคะแนนที่ได้จะอยู่ระหว่าง 0 (ลักษณะการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนต่ำ) ถึง 100 (ลักษณะการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนสูง)
มิติการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาว (Long-Term Orientation: LTO)	$LTO = 40 (\text{ค่าเฉลี่ยคำถามข้อที่ } 13 - \text{ค่าเฉลี่ยคำถามข้อที่ } 14) + 25 (\text{ค่าเฉลี่ยคำถามข้อที่ } 19 - \text{ค่าเฉลี่ยคำถามข้อที่ } 22) + C(ls)$ โดยปกติแล้วค่าคะแนนที่ได้จะอยู่ระหว่าง 0 (การมุ่งเน้นเป้าหมายระยะสั้น) ถึง 100 (การมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาว)
มิติการมีอิสระและการมีข้อจำกัด (Indulgence versus Restraint: IVR)	$IVR = 35 (\text{ค่าเฉลี่ยคำถามข้อที่ } 12 - \text{ค่าเฉลี่ยคำถามข้อที่ } 11) + 40 (\text{ค่าเฉลี่ยคำถามข้อที่ } 17 - \text{ค่าเฉลี่ยคำถามข้อที่ } 16) + C(ir)$ โดยปกติแล้วค่าคะแนนที่ได้จะอยู่ระหว่าง 0 (การมีข้อจำกัด) ถึง 100 (การมีอิสระ)

การแปลผลแต่ละมิติจากการศึกษาพบว่าแต่ละประเทศจะใช้เกณฑ์ในการแปลผลที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสถานภาพสังคม วัฒนธรรม ตลอดจนทัศนคติของประชากรในพื้นที่นั้นๆ ประเทศไทยอยู่ในทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่งผลให้ผู้วิจัยเลือกใช้เกณฑ์ในการแปลผลค่าดัชนีมิติวัฒนธรรมโดยการเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ในประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งการแปลผลค่าดัชนีมิติวัฒนธรรมขึ้นอยู่กับการแปลผลตามค่าดัชนีมิติวัฒนธรรมของประเทศที่มีค่าใกล้เคียงกับดัชนีมิติวัฒนธรรมของประเทศไทย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดเกณฑ์การแปลผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 11 การแปลผลค่าดัชนีมิติวัฒนธรรม

ค่าดัชนีมิติวัฒนธรรมจากผลการวิจัย	ค่าดัชนีมิติวัฒนธรรมอ้างอิง	ระดับ	แหล่งอ้างอิงค่าดัชนีมิติวัฒนธรรม	อธิบาย
มิติความเหลื่อมล้ำทางอำนาจ				ต่ำ (ความเหลื่อมล้ำทางอำนาจต่ำ) สูง (ความเหลื่อมล้ำทางอำนาจสูง)
56	54	สูง	Japan	0 ————— 50 ————— 100
มิติความเป็นปัจเจกนิยมและกลุ่มนิยม				ต่ำ (ความเป็นกลุ่มนิยม) สูง (ความเป็นปัจเจกนิยม)
47	46	ต่ำ	Japan	0 ————— 50 ————— 100
มิติความเป็นเพศชายและเพศหญิง				ต่ำ (ความเป็นกลุ่มหญิง) สูง (ความเป็นเพศชาย)
45	45	ต่ำ	Taiwan	0 ————— 50 ————— 100
มิติการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน				ต่ำ (การหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนต่ำ) สูง (การหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนสูง)
42	44	ต่ำ	Philippines	0 ————— 50 ————— 100
มิติการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาว				ต่ำ (การมุ่งเน้นเป้าหมายระยะสั้น) สูง (การมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาว)
44	41	ต่ำ	Malaysia	0 ————— 50 ————— 100
มิติการมีอิสระและการมีข้อจำกัด				ต่ำ (การมีข้อจำกัด) สูง (การมีอิสระ)
35	38	ต่ำ	Indonesia	0 ————— 50 ————— 100

ที่มา : (Hofstede Insights, n.d.)

จากตารางแสดงให้เห็นว่า ค่าดัชนีมิติวัฒนธรรมในบริบทประเทศไทยมีความใกล้เคียงกับบริบทของบางประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมีมิติวัฒนธรรมความเหลื่อมล้ำทางอำนาจสูง มิติความเป็นปัจเจกบุคคลและกลุ่มนิยมต่ำ มิติความเป็นเพศชายและเพศหญิงต่ำ มิติการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนต่ำ มิติการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาวต่ำ และมิติการมีอิสระและการมีข้อจำกัดต่ำ

2. ผลการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ผลการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมตามบทบาทของครู การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล ของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

เกณฑ์การแปลความหมายแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ตามทัศนะของ Jiranan Noonchukhan, Wandee Sangprateepthong and Prayoon Krongyot. (2559) การแปลผลคะแนนสามารถแบ่งได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายถึง มีพฤติกรรมหรือการปฏิบัติมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายถึง มีพฤติกรรมหรือการปฏิบัติมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง มีพฤติกรรมหรือการปฏิบัติปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึง มีพฤติกรรมหรือการปฏิบัติน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายถึง มีพฤติกรรมหรือการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตารางที่ 12 สรุปการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
พฤติกรรมตามบทบาทของครู	3.892	0.421	มาก
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.994	0.438	มาก
การประเมินผล	3.844	0.466	มาก
การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยรวม	3.910	0.413	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมตามบทบาทของครู การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล ของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 (S.D. = 0.413)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมิติวัฒนธรรมของวิชาชีพครูและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมิติวัฒนธรรมของวิชาชีพครูและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในครั้งนี้เป็นการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมิติวัฒนธรรมโดยรวมและรายมิติ กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 13 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมิติวัฒนธรรมรายมิติและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางรายด้าน จำนวน 540 คน

ตัวแปร	การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	พฤติกรรมตามบทบาทของครู	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	การประเมินผล
มิติวัฒนธรรมโดยรวม				
Pearson Correlation	.308**	.292**	.277**	.267**
Sig.	.000	.000	.000	.000
มิติความเหลื่อมล้ำทางอำนาจ (PDI)				
Pearson Correlation	-.107*	-.128**	-.062	-.092*
Sig.	.013	.000	.150	.032
มิติความเป็นปัจเจกนิยมและกลุ่มนิยม (IDV)				
Pearson Correlation	.298**	.291**	.269**	.247**
Sig.	.000	.000	.000	.000
มิติความเป็นเพศชายและเพศหญิง (MAS)				
Pearson Correlation	.298**	.284**	.260**	.262**
Sig.	.000	.000	.000	.000
มิติการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน (UAI)				
Pearson Correlation	.111*	.093*	.089*	.117*
Sig.	.010	.031	.039	.007

ตารางที่ 13 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมิติวัฒนธรรมรายมิติและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางรายด้าน จำนวน 540 คน (ต่อ)

ตัวแปร	การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	พฤติกรรมตามบทบาทของครู	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	การประเมินผล
มิติการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาว (LTO)				
Pearson Correlation	.302**	.281**	.286**	.256**
Sig.	.000	.000	.000	.000
มิติการมีอิสระและการมีข้อจำกัด (IVR)				
Pearson Correlation	.130**	.148**	.092*	.106*
Sig.	.002	.001	.032	.014

จากตารางที่ 13 สามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมิติวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้ดังนี้

สมมติฐาน 1 มิติวัฒนธรรมโดยรวมมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า มิติวัฒนธรรมโดยรวมมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.308

สมมติฐาน 1.1 มิติความเหลื่อมล้ำทางอำนาจมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในแต่ละด้าน ได้แก่ (1) พฤติกรรมตามบทบาทของครู (2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (3) การประเมินผล

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า มิติความเหลื่อมล้ำทางอำนาจมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.107 และเมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายด้านพบว่ามิติความเหลื่อมล้ำทางอำนาจมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมตามบทบาทของครูสูงที่สุดอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.128

สมมติฐาน 1.2 มิติความเป็นปัจเจกนิยมและกลุ่มนิยมมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในแต่ละด้าน ได้แก่ (1) พฤติกรรมตามบทบาทของครู (2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (3) การประเมินผล

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า มิติความเป็นปัจเจกนิยมและกลุ่มนิยมมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.298 และเมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายด้านพบว่ามิติความเป็นปัจเจกนิยมและกลุ่มนิยมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมตามบทบาทของครูสูงที่สุดอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.291

สมมติฐาน 1.3 มิติความเป็นเพศชายและเพศหญิงมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในแต่ละด้าน ได้แก่ (1) พฤติกรรมตามบทบาทของครู (2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (3) การประเมินผล

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า มิติความเป็นเพศชายและเพศหญิงมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.298 และเมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายด้านพบว่ามิติความเป็นเพศชายและเพศหญิงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมตามบทบาทของครูสูงที่สุด อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.284

สมมติฐาน 1.4 มิติการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในแต่ละด้าน ได้แก่ (1) พฤติกรรมตามบทบาทของครู (2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (3) การประเมินผล

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า มิติการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.111 และเมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายด้านพบว่ามิติการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนมีความสัมพันธ์กับการประเมินผลสูงที่สุด อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.117

สมมติฐาน 1.5 มิติการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาวมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในแต่ละด้าน ได้แก่ (1) พฤติกรรมตามบทบาทของครู (2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (3) การประเมินผล

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า มิติการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาวมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.302 และเมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายด้านพบว่ามิติการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาวมีความสัมพันธ์กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สูงที่สุดอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.286

สมมติฐาน 1.6 มิติการมีอิสระและการมีข้อจำกัดมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในแต่ละด้าน ได้แก่ (1) พฤติกรรมตามบทบาทของครู (2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (3) การประเมินผล

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า มิติการมีอิสระและการมีข้อจำกัดมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.130 และเมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายด้านพบว่ามิติการมีอิสระและการมีข้อจำกัดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมตามบทบาทของครู

สูงที่สุดอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.148

อภิปรายผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์มิติวัฒนธรรมของวิชาชีพครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษามิติวัฒนธรรม 6 มิติ ผลการวิจัยพบว่ามิติวัฒนธรรมของวิชาชีพครูโรงเรียนกรุงเทพมหานครมีมิติความเหลื่อมล้ำทางอำนาจสูง มิติความเป็นปัจเจกนิยมและกลุ่มนิยมต่ำ มิติความเป็นเพศชายและเพศหญิงต่ำ มิติการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนต่ำ มิติการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาวต่ำ และมิติการมีอิสระและการมีข้อจำกัดต่ำ มีความสอดคล้องกับการศึกษาของ Hofstede (1997) ที่ทำการศึกษามิติวัฒนธรรมของสังคมไทยโดยผลวิจัยมีความสอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ ยกเว้นมิติการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน เนื่องจากมิติวัฒนธรรมของสังคมไทยมีความหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนสูง ทั้งนี้ ผลการวิจัยของการศึกษานี้กับการศึกษาของ Hofstede อาจมีความสอดคล้องกัน แต่ค่าของดัชนีมิติวัฒนธรรมในแต่ละด้านอาจมีค่าคะแนนต่างกันอยู่

จากวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในปัจจุบัน โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 3 ด้าน ผลการวิจัยพบว่าครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้านพฤติกรรมตามบทบาทของครูมาก ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาก และด้านการประเมินผลมาก มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Patcharee Kanasava (2544) ที่ทำการวิจัยเรื่องการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยผลการวิจัยพบว่า ครูในประเทศไทยมีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในระดับปานกลาง และมีความสอดคล้องกับการวิจัยของ Jiranan Noonchukhan et al. (2559) ที่ทำการศึกษากิจกรรมประเมินความต้องการจำเป็นใน

การพัฒนาครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนรู้โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอยู่ในระดับค่อนข้างสูง และเมื่อแยกเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง จึงทำให้มีความจำเป็นในการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น ทั้งนี้ ครูโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานครอาจได้รับการพัฒนาหรืออบรมในเรื่องการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจึงทำให้ผลการวิจัยมีค่าสูงกว่าการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น

จากวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมิติวัฒนธรรมของกลุ่มวิชาชีพครูและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผลการวิจัยพบว่า มิติวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งในปัจจุบันการจัดการเรียนรู้เริ่มหันมาให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ และแสดงออกมากขึ้น ดังนั้น จะเห็นได้ว่าวัฒนธรรมมีส่วนช่วยให้เกิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น เนื่องจากผู้สอนและผู้เรียนต่างก็มาจากวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เมื่อต้องมาอยู่ร่วมกันในฐานะของผู้เรียนและผู้สอน ต่างฝ่ายต่างแสดงออกให้เห็นถึงพฤติกรรมที่แตกต่างกันภายใต้การมีวัฒนธรรมที่เป็นพื้นฐานของตนเอง ดังเช่นการศึกษาของ Aldosari (2014) ที่พบว่าผู้สอนและนักเรียนมีการรับรู้ในวัฒนธรรมที่แตกต่างจากพื้นฐานวัฒนธรรมของตนเองจะส่งผลให้มีพฤติกรรมในด้านการสอนสำหรับครู และพฤติกรรม การเรียนสำหรับเด็กที่แตกต่างกัน จะเห็นได้ว่าไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมอาชีพของครูที่เกิดขึ้นระหว่างครูกับครูในการปฏิบัติหน้าที่ และวัฒนธรรมระหว่างการสอนในการจัดการเรียนรู้ของครูกับนักเรียน สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมของครู ในการปฏิบัติหน้าที่และพฤติกรรมในการสอน ส่วนวัฒนธรรมของผู้เรียนจะสะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าในงานวิจัยนี้มีวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และมีความสอดคล้อง

กับงานวิจัยของ Choy et al. (2015) ที่พบว่าการศึกษาที่มีลักษณะวัฒนธรรมด้านความเป็นกลุ่มนิยมสูงจะทำให้เด็กมีการช่วยเหลือกันในกลุ่มเพื่อนในการทำงาน และการที่ครูมีความเหลื่อมล้ำทางอำนาจจะทำให้เด็กกล้าแสดงออกและซักถามถึงข้อสงสัย และการที่ครูมีมิติการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนต่ำจะทำให้เด็กเกิดความตั้งใจและมีความมั่นใจในการเรียนต่อไป และการที่ครูมีมิติการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาวจะทำให้เด็กมีความมั่นใจจนอยากที่จะเรียนรู้อีกมากขึ้น เนื่องจากครูให้โอกาสเด็กทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยไม่มุ่งหวังผลแค่การเรียนรู้ภายในห้องเรียนสั้นๆ

ดังนั้น จากผลการศึกษาการวิจัยในครั้งนี้สามารถกล่าวได้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางสามารถสร้างให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลแก่ผู้เรียนได้นั้น ตัวแปรหนึ่งที่สำคัญ คือมิติวัฒนธรรมของวิชาชีพครูเนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางใน 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมตามบทบาทของครู การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล ต่างเป็นผลที่สะท้อนออกมาจากวัฒนธรรมของผู้สอนที่ถ่ายทอดออกมาในรูปแบบของการจัดการเรียนรู้ ซึ่งหากครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทที่ตนปฏิบัติงานอยู่ โดยครูผู้สอนควรยึดถือวัฒนธรรมในแต่ละมิติในการจัดการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานของกรุงเทพมหานครที่รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายด้านการศึกษาของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานครควรกำหนดยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนในการสนับสนุนมิติวัฒนธรรมวิชาชีพครู เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น
2. โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครควรมีการจัดระบบการพัฒนาครูในด้านวัฒนธรรมวิชาชีพครู และการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

3. การศึกษางานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มวิชาชีพครูของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้ต่อไปจึงควรขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดกระทรวงการศึกษาธิการ และการศึกษางานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยภาพรวม ไม่ระบุเฉพาะเจาะจงในเรื่องของวิชาที่สอน ระดับชั้นที่สอน งานวิจัยครั้งต่อไปจึงควรระบุให้ชัดเจน เพราะวิธีการเรียนการสอนของแต่ละวิชาแตกต่างกัน และวิธีการเรียนการสอนของแต่ละระดับชั้นมีความแตกต่างกันเช่นเดียวกัน การศึกษางานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อความสมบูรณ์ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเพิ่มเติม รวบรวมข้อมูลโดยวิธีการอื่นๆ นอกเหนือจากการใช้แบบสอบถาม เช่น การสัมภาษณ์ในเชิงลึก เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ครอบคลุมและมีความแม่นยำมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

- Aldosari, H. (2014). Integrating culture learning into foreign language education. *Umm Al-Q University Journal of Languages and Literature*, 11, 10-42.
- Choy, S. C., Sedhu, D. S., Liew, Y. L., Lee, M. Y., Malenee, A., and Anuar, N. (2015). Influence of culture on students' awareness of how and why they learn. *Malaysian Journal of Learning and Instruction*, 12, 49-67.
- Department of Education BMA. (2560). *The number of Teacher official in schools under Bangkok metropolitan administration classified by sex and position in each school*. Retrieved from <http://www.bangkok.go.th/bangkokeducation/page/sub/11495/%E0%B8%9E%E0%B8%A82559>
- Duangkamol Sinpeng. (2553). *The development of student toward learning society: Student — centered learning: Social Religion and Cultural studies*. Bangkok : V. Print (1991) CO., LTD.
- Ellis, D. M. (2016). The role of nurse educators' self-perception and beliefs in the use of learner-centered teaching in the classroom. *Nurse Education in Practice*, 16, 66-70.
- Frambach, J. M., Driessen, E. W., Beh, S. L., and Vleuten, V. D. (2014). Quier or questioning? Students' discussion behaviors in student-centered education across culture. *Studies in Higher Education*, 39(6), 1001-1021.
- Hartigan, J. (2010). *Race in the 21st century: Ethnographic approaches*. New York : Oxford University Press.
- Hofstede, G. (1997). *Cultures and organizations: Software of the mind*. New York : McGraw-Hill.
- Hofstede, G., Hofstede, J. G., and Minkov, M. (2010). *Cultures and organization: Software of the mind: Inter cultural cooperation and its importance for survival*. New York : McGraw-Hill.
- Hofstede, G. (2013). Values Survey Module 2013 Questionnaire Thai language version. Retrieved from <http://geerthofstede.com/research-and-vsm/vsm-2013>.
- Hofstede, G., and Minkov, M. (2013). Values survey module 2013 manual. Retrieved from <http://geerthofstede.com/wp-content/uploads/2016/07/Manual-VSM-2013.pdf>.
- Hofstede Insights. (n.d.). Compare countries. Retrieved from <https://www.hofstede-insights.com/product/compare-countries/>
- Jiranan Noonchukhan, Wandee Sangprateepthong and Prayoon Krongyot. (2559). The Evaluation of Needs in teachers development about learning management of schools under Bangkok metropolitan administration. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 9(1), 87-99.
- Ju, H., Choi, I., Rhee, B. D., and Tae-Lee, J. (2016). Challenges experienced by Korean medical students and tutors during problem-based learning : A cultural perspective. *Interdisciplinary Journal of Problem-based Learning*, 10 (1).
- Lumpkin, A. (2014). The role of organizational culture on and career stage of faculty. *The Education*, 78, 196-205.

- Nattavut Kitrungruang. (2545). *Student — centered and the writing of professional teacher learning plan*. Bangkok : Satapornbooks.
- Office of the Education Council. (2560). *National learning plan in 2560 - 2579*. Bangkok : Prikwarn - Graphic CO., LTD.
- Pantane Vihokto. (2544). The Synthesis about *Student — centered learning Style/ The Subcommittee of Education Reform*. Bangkok : Department of education, the Ministry of education.
- Patcharee Kanasava. (2544). *The Evaluation of Needs in teachers development about Student — centered Learning. (Master of Education)*, Chulalongkorn University, Bangkok.
- Pruetipibultham, O., and Hoysang, S. (2013). Cultural dimensions of the Thai nursing occupation in public and private hospitals in Bangkok : Toward the ASEAN Economic Community in 2015. Paper presented at The Business and Information Conference, Bali, Indonesia.
- Somphot Noppakun. (2541). How cultural is important?. *Official Journal*, 43(3), 47.
- Strategy and Evaluation Department. (2560). *Bangkok Tactical Plan 2560*. Retrieved from <https://drive.google.com/file/d/0B-ixCfQFqmACWGRLRlk0Sk1KYUk/view>.
- Vijarn Panit. (2555). *Learning in 21th Century*. Bangkok : Sodsri — Saritwong Foundation.
- Yamane, T. (1973). *Work and motivation*. New York : Harper and Row Publication.